

Smlouva o dílo a bezdůvodné obohacení

Objednatel není povinen zaplatit zhotoviteli jinou, než ve smlouvě dohodnutou, cenu díla (případně cenu určenou způsobem stanoveným ve smlouvě), nejde-li o snížení či zvýšení ceny díla za podmínek vymezených v ustanovení § 549 obch. zák. Provede-li proto zhotovitel práce nad sjednaný rozsah díla a nejsou-li dány podmínky dle § 549 obch. zák. pro vznik povinnosti objednatele zaplatit zhotoviteli cenu přiměřeně zvýšenou, nemůže zhotovitel hodnotu takových víceprací požadovat z titulu bezdůvodného obohacení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 2592/2008, ze dne 22.9.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně P. spol. s r. o., zastoupené JUDr. V. F., advokátem, proti žalovaným 1) Ing. B. Č. a 2) Ing. J. Č. oběma zastoupeným JUDr. L. D., advokátem o 384 165,40 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod p. zn. 18 C 263/2004, o dovolání žalovaných proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. ledna 2008, č. j. 8 Co 2398/2007-560, tak, že rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. ledna 2008, č. j. 8 Co 2398/2007-560, se v měnicím výroku ve věci samé a ve všech výrocích o nákladech řízení zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Českých Budějovicích rozsudkem (v pořadí druhým ve věci) ze dne 25. července 2007, č. j. 18 C 263/2004-493 (stejně jako předchozím rozsudkem ze dne 13. ledna 2006, č. j. 18 C 263/2004-227, který Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 26. října 2006, č. j. 8 Co 931/2006-282, zrušil a věc mu vrátil se závazným právním názorem a pokyny k doplnění dokazování k dalšímu řízení), zamítl žalobu o zaplacení částky 384 165,40 Kč s příslušenstvím (bod I. výroku) a uložil žalobkyni zaplatit náklady řízení žalovaným a České republice (body II. a III. výroku). Doplnujícím rozsudkem ze dne 31. srpna 2007, č. j. 18 C 263/2004-521, Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl o povinnosti obou stran sporu uhradit náklady řízení České republice. Podle posouzení soudu, vázaného právním názorem odvolacího soudu o faktickém předání a převzetí díla, žalovaní z titulu smluvního plnění žalobkyni nic nedluží, neboť jí fakticky zaplatili za práce, které byly předmětem uzavřené smlouvy o dílo v cenách dle rozpočtu a byly provedeny a vyúčtovány v plném rozsahu. Žalovaná částka představuje podle názoru soudu účtované vícepráce, jejichž celková cena (v cenách v čase a místě obvyklých) činila podle znaleckého posudku 503 212 Kč. Tyto vícepráce si však žalovaní neobjednali a ani neschválili, přičemž jejich pouhý konkludentní souhlas s těmito pracemi a jejich faktické přijetí neznamená současně možnost zhotovitele tyto práce fakturovat. To má ten důsledek, že byť žalobkyně ve prospěch žalovaných vícepráce v uvedené hodnotě provedla, žalovaní se v tomto rozsahu na úkor žalobkyně neobohatili. Proto žalobu za aplikace § 635 odst. 1 občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“) zamítl se zdůvodněním, že zhotoviteli nevzniklo právo na zaplacení víceprací pro absenci jejich písemného schválení či dodatečné objednávky žalovaných a absenci písemné dohody o změně díla.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Českých Budějovicích ve výroku označeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ve věci samé tak, že uložil žalovaným zaplatit společně a nerozdílně žalobkyni 181 028,40 Kč s 2% úrokem z prodlení p. a. od 20. listopadu 2003

do zaplacení a potvrdil ho ve zbytku zamítavého výroku. Dále rozhodl o nepřiznání náhrady nákladů za řízení před soudy obou stupňů oběma účastníkům a uložil každé z obou stran sporu zaplatit České republice na znalečné 8 204,75 Kč.

Podle skutkového stavu zjištěného v nalézacím řízení účastníci řízení uzavřeli dne 11. listopadu 2002 platně podle obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) smlouvu o dílo, na základě které měla žalobkyně pro žalované zhotovit dohodnuté dílo – hrubou stavbu rodinného domu včetně přípojek podle projektové dokumentace dodané žalovanými – za dohodnutou cenu 5 849 626 Kč včetně daně z přidané hodnoty. K předání a převzetí dokončeného díla ve smlouvě dohodnutým způsobem nedošlo. Žalovaný 2) se přejímky díla od žalobkyně dne 14. října 2003 zúčastnil, odmítl však podepsat předávací protokol z důvodu tvrzených vad a nedodělků díla. Žalobkyně mu proto poslala předávací protokol poštou, dílo považovala uvedeným dnem za předané a žalovaným zaslala závěrečnou fakturu ve výši 384 165,40 Kč. Pakliže ji žalovaní neuhradili, žalobkyně se domáhá jejího zaplacení soudní cestou v tomto řízení. Dále bylo prokázáno, že žalovaní u žalobkyně zhotovené dílo reklamovali, žalobkyně však reklamaci neuznala a žalovaným oznámila, že dílo jim bylo předáno dne 14. října 2003 bez vad a nedodělků. Na tomto stanovisku žalobkyně setrvala i v průběhu řízení, kdy ji žalovaní vyzvali k předání hrubé stavby s vytčením nedodělků, žádali o doplnění vad do předávacího protokolu a zároveň vyčíslili vzniklé škody v důsledku nekvalitní práce žalobkyně.

Odvolací soud setrval i v novém odvolacím řízení na závěru o faktickém předání a převzetí díla, k němuž došlo tím, že žalovaní svým faktickým jednáním – odstraněním většiny vad a nedodělků a pokračováním v díle a tím faktickým znemožněním, aby dílo po odstranění vad a nedodělků předal původní zhotovitel – dílo převzali. Toto posouzení založil na skutkových závěrech soudu prvního stupně, podle nichž žalobkyně dílo po opakovaných neshodách ve fázi těsně před dokončením hrubé stavby opustila, aniž ho protokolárně (jak bylo dohodnuto ve smlouvě) předala. Žalovaní v provádění díla pokračovali včetně odstraňování prokázaných vad a nedodělků resp. včetně dokončení hrubé stavby a dovedli dílo až ke kolaudaci již s jinými zhotoviteli. K předání díla tedy může dojít podle odvolacího soudu i jinak než protokolárně, neboli absence protokolárního předání ještě neznamena, že nemůže být hleděno na dílo jako na předané.

Odvolací soud se neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby za použití § 635 odst. 1 obč. zák. Uvedl, že toto ustanovení se váže na rozsah a kvalitu díla, jež si objednatel dohodl se zhotovitelem ve smlouvě o dílo, na niž navazoval zhotovitelem vytvořený závazný rozpočet. Nelze ho proto použít na práce provedené mimo rámec rozsahu díla podle smlouvy, tedy na práce, které nebyly do rozpočtu zahrnuty. Jinak řečeno, uvedená norma brání zhotoviteli, který se zavázal provést dílo podle předem stanoveného rozpočtu, aby v průběhu provádění díla jednostranně navyšoval cenu (zvyšoval rozpočet). Aplikace uvedeného ustanovení nepřichází v úvahu v případě, kdy se smluvní strany mimo rámec písemně uzavřené smlouvy o dílo, z níž také vycházel závazný rozpočet, dohodnou ústně o provedení dalších prací (víceprací) nebo dodání jiných kvalitnějších materiálů než ve smlouvě a rozpočtu sjednaných. Nelze je tedy použít v situaci, kdy je fakticky plněno na základě ústní dohody smluvních stran a jejich vzájemné důvěry mimo smlouvu o dílo. To má podle odvolacího soudu ten důsledek, že plnění stojící mimo písemnou smlouvu o dílo je bezdůvodným obohacením ve smyslu § 451 odst. 1 a 2 obč. zák., kterého se žalovaným dostalo. Zamítnutí žaloby s odkazem na § 635 odst. 1 obč. zák. proto nemůže obstát, když výklad tohoto ustanovení učiněný soudem prvního stupně by umožňoval účelové a šikanózní jednání objednatele na úkor zhotovitele, který by v případě faktického plnění, které poskytl na základě vzájemné důvěry mimo rámec dohodnuté smlouvy a mimo rámec rozpočtu, neměl žádný právní prostředek k tomu, aby za takové plnění dostal zaplacen. Za tohoto stavu se odvolací soud zabýval důvodností uplatněného nároku z věcného hlediska s přihlédnutím k obraně žalovaných.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění, která učinil soud prvního stupně z dodatku ke

znaleckému posudku Ing. K., který nechal v novém řízení zpracovat v intencích pokynu odvolacího soudu k doplnění dokazování za účelem zjištění ceny díla provedeného žalobkyní podle uzavřené smlouvy a ceny tzv. víceprací. Podle nich žalobkyně provedla ve prospěch žalovaných nad rámec dohodnutého rozsahu ve smlouvě o dílo vícepráce za 503 212 Kč, žalovaní zaplatili žalobkyni celkem 3 874 990 Kč (správně má být zřejmě 3 874 999 Kč) na cenu díla, která činila podle nabídkového rozpočtu 3 755 953 Kč včetně daně z přidané hodnoty, uhradili tedy o 119 076 Kč (správně má být zřejmě 119 046 Kč) více. Odečtení této částky od hodnoty poskytnutých víceprací dává žalovanou částku 384 165,40 Kč, která podle odvolacího soudu představuje bezdůvodné obohacení na straně žalovaných a proti níž stojí nároky, které žalovaní uplatnili v rámci své obrany. Podle odvolacího soudu se soud prvního stupně (s jedinou výjimkou) zcela správně a vyčerpávajícím způsobem vypořádal se všemi body obrany žalovaných v odůvodnění rozsudku, na které pro stručnost odkázal. Kromě soudem prvního stupně posouzené důvodné obrany žalovaných v celkové výši 132 345 Kč shledal odvolací soud jako opodstatněný i nárok žalovaných na náhradu škody ve výši 70 772 Kč představující částku, kterou žalovaní vynaložili v souvislosti s odstraněním nerovností stropů zhotovených žalobkyní. Proto rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ve věci samé v rozsahu 203 137 Kč jako věcně správný potvrdil a ve zbytku zamítavého výroku ho změnil tak, že žalobě vyhověl.

Rozsudek odvolacího soudu v rozsahu měnícího výroku ve věci samé a výroků o nákladech řízení napadli žalovaní společným dovoláním, jehož přípustnost opřeli o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“). Jako dovolací důvod uvedli, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.], napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.] a vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování [§ 241a odst. 3 o. s. ř.].

Podle dovolatelů zatížil závažnou vadou odvolací soud již předchozí řízení, kdy zrušil první rozsudek soudu prvního stupně za účelem doplnění dokazování k novým nepřipustným tvrzením, která žalobkyně, ač soudem prvního stupně řádně poučena podle § 119a o. s. ř., uvedla až v odvolání. Zrušovací usnesení odvolacího soudu je proto podle dovolatelů vadné, jelikož v rozporu se zákonem umožnilo žalobkyni doplňovat skutková tvrzení a navrhnout k nim důkazy, čímž došlo k porušení principu rovnosti účastníků a zásady spravedlivého procesu. Vytýkaná vada odstraněna nebyla a stanovisko, které zaujal odvolací soud v napadeném rozsudku, podle jejich názoru neobstojí.

Další vady řízení se podle mínění dovolatelů dopustil odvolací soud tím, že za situace, kdy nesouhlasil se zamítnutím žaloby soudem prvního stupně za aplikace § 635 odst. 1 obč. zák., se nevypořádal s námitkami žalovaných, zda nárok žalobkyně neodporuje zásadám poctivého obchodního styku, dobrým mravům či není zneužíváním práva. Tento názor staví na argumentaci, že to byla právě žalobkyně, která podstatným způsobem porušila řadu ujednání uzavřené smlouvy o dílo a odmítla přistoupit na návrh žalovaných na vypořádání nároků, což bylo v řízení prokázáno. Za stavu, kdy žalobkyně tvrdila, že dílo je bez vad a nedodělků a domáhala se zaplacení žalované částky, aniž byla ochotna přistoupit na slevu za existující vady a nedodělky, podle jejich názoru nemůže obstát závěr odvolacího soudu o tom, že poměr úspěchu a neúspěchu stran je stejný.

Dovolatelé dále odvolacímu soudu vytýkají, že se nevypořádal s jejich argumentací, podle níž se žalobkyně domáhala splnění závazků žalovaných ze smlouvy, aniž však splnila své závazky či je byla připravena splnit; tím podle nich postupovala v rozporu s § 325 obch. zák. Uvádějí, že žalobkyně vystavila fakturu, jejíhož zaplacení se žalobou domáhá, předčasně, aniž v ní odečetla sjednanou pozastávku, která měla být uvolněna až po odstranění vad a nedodělků. Výše pozastávky přitom přesahuje žalovanou částku a vady a nedodělky nebyly žalobkyní odstraněny dosud.

Podle dovolatelů odvolací soud rovněž právně pochybil, jestliže za situace, kdy dílo nebylo formálně

správně předáno a nebyla předána jakákoliv dokumentace, ho považoval za předané faktickým ukončením jeho provádění žalobkyní. Dále mu vytýkají, že se nijak nevypořádal s otázkou, k jakému datu či okamžiku by mělo být dílo považováno za dokončené.

Dovolatelé namítají, že žalobkyně dílo řádně neukončila a nepředala, čímž nesplnila svou povinnost uvedenou v ustanovení § 554 odst. 1 obch. zák. Rovněž uvádějí, že jim žalobkyně neumožnila s dílem nakládat, jak má na mysli § 555 obch. zák., neboť část potřebných dokumentů jim zaslala na opakované výzvy až 20. září 2006 a projektovou dokumentaci se zakreslenými změnami jim nepředala dosud.

Podle dovolatelů není rovněž zřejmé, na základě jakého právního titulu se žalobkyně domáhala zaplacení ceny díla. Ze zrušovacího usnesení odvolacího soudu se podává, že žalobkyně by měla mít nárok na zaplacení fakticky provedených prací. K tomu, co fakticky provedla, však chybí z její strany dostatek skutkových tvrzení. Jasno v rozsahu a ceně či hodnotě provedených prací nepřinesl podle dovolatelů ani dodatek znaleckého posudku Ing. K., který dle jejich názoru neprovedl položkové odsouhlasení provedených prací a jejich ocenění, jakož i odpočet neprovedených prací a jejich ocenění tak, aby mohl ocenit bezdůvodné obohacení, jehož se jim mělo dle posouzení odvolacího soudu dostat. Podle dovolatelů nemá žalobkyně na zaplacení prací podle § 635 odst. 1 obč. zák. ve spojení s § 262 odst. 4 obch. zák. nárok, neboť zhotovitel nemůže o cenu těchto prací jednostranně zvýšit cenu díla bez ohledu na objednatele.

Dovolatelé navrhli, aby dovolací soud zrušil napadený rozsudek v měnícím výroku ve věci samé a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání je v této věci přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu v rozsahu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé (a do souvisejících výroků o nákladech řízení), a je i důvodné.

Nejvyšší soud přezkoumal rozhodnutí odvolacího soudu v napadeném rozsahu (srov. § 242 odst. 1 o. s. ř.), jsa vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně toho, jak jej dovolatelé obsahově vymezili (srov. § 242 odst. 3 větu první o. s. ř.). Dovolací soud se proto nejprve zabýval správností právního posouzení věci zpochybňovaného dovolateli [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.].

Právní posouzení věci je činnost soudu, spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná či nikoliv.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Posoudit, zda je napadený rozsudek se zřetelem k uplatněnému dovolacímu důvodu správný, znamená podrobit dovolacímu přezkumu z pohledu dovolacích námitek nejprve závěr odvolacího soudu o provedení díla.

Přestože odvolací soud (ve shodě se soudem prvního stupně) ve zrušovacím usnesení ze dne 26. října 2006 dovodil, že nedokončená tzv. „zelená střecha“ je vadou, která bránila předání díla podle smlouvy, setrval i v napadeném rozhodnutí na závěru, že žalobkyně dílo žalovaným fakticky předala. S tímto právním posouzením se dovolací soud neztotožňuje.

Podle ustanovení § 554 odst. 1 věty první obch. zák., které má dispozivní charakter a od něhož se podle zjištěného skutkového stavu účastníci ve smlouvě neodchýlili, zhotovitel splní svou povinnost

provést dílo jeho řádným ukončením a předáním předmětu díla objednateli v dohodnutém místě, jinak v místě stanoveném tímto zákonem.

Aby došlo ze strany zhotovitele ke splnění povinnosti provést dílo, musí tak být splněny současně dvě podmínky – řádné ukončení díla a předání předmětu díla. Pakliže podle posouzení odvolacího soudu (viz již jeho cit. zrušovací usnesení) dílo nebylo řádně ukončeno, nebylo možné již z tohoto důvodu učinit závěr o splnění povinnosti provést dílo. Kromě toho je třeba odvolacímu soudu vytknout, že byt měl (ve shodě se soudem prvního stupně) za prokázané, že žalovaní nepřevzali dílo od žalobkyně postupem dohodnutým ve smlouvě o dílo, při posouzení otázky, zda dílo bylo předané, od tohoto ujednání, kterým si účastníci ve smlouvě sjednali způsob a postup pro předání díla, nesprávně odhlédl a přijal závěr o „faktickém“ předání díla, nemající jakoukoli oporu v právních předpisech. Sjedná-li si totiž smluvní strany způsob a postup pro předání díla, má to ten důsledek, že k provedení předmětného díla, na něž obchodní zákoník v ustanovení § 548 odst. 1 váže vznik práva na zaplacení ceny díla, mohlo dojít pouze způsobem a postupem dohodnutým účastníky ve smlouvě, nikoli postupem a způsobem jiným, tedy ani fakticky (ukončením provádění díla ze strany žalobkyně), jak dovodil odvolací soud. Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší soud například i v jiné obdobné věci v rozsudku ze dne 25. února 2009, sp. zn. 32 Cdo 5187/2007.

Nebyla-li povinnost provést dílo ze strany zhotovitele splněna, je otázka případné aplikace § 635 odst. 1 obč. zák. ve spojení s § 262 odst. 4 obch. zák. bezpředmětná.

Namítli-li tedy dovolatelé, že žalobkyně dílo řádně neukončila a nepředala, čímž nesplnila svou povinnost uvedenou v ustanovení § 554 odst. 1 obch. zák., je tato jejich výhrada opodstatněná a dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl uplatněn právem.

Nejde však o jediné právní pochybení, jehož se odvolací soud dopustil. Odvolací soud nesprávně posoudil i otázku vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalovaných na úkor zhotovitele (žalobkyně), dovodil-li, že žalovaní získali bezdůvodné obohacení plněním víceprací zhotovitele nad rámec dohodnutého rozsahu ve smlouvě o dílo. S tímto posouzením však nelze souhlasit, neboť nerespektuje ustanovení § 546 odst. 1 a 549 obch. zák.

Podle § 546 odst. 1 obch. zák. objednatel je povinen zhotoviteli zaplatit cenu dohodnutou ve smlouvě nebo určenou způsobem stanoveným ve smlouvě. Není-li cena takto dohodnutá nebo určitelná a smlouva je přesto platná (§ 536 odst. 3), je objednatel povinen zaplatit cenu, která se obvykle platí za srovnatelné dílo v době uzavření smlouvy za obdobných obchodních podmínek.

Podle § 549 obch. zák. dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na omezení rozsahu díla a nesjedná-li jeho důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit jen cenu přiměřeně sníženou; dohodnou-li se tímto způsobem na rozšíření díla, je objednatel povinen zaplatit cenu přiměřeně zvýšenou (odstavec 1). Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na změně díla a nesjedná-li její důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit cenu zvýšenou nebo sníženou s přihlédnutím k rozdílu v rozsahu nutné činnosti a v účelných nákladech spojených se změněným prováděním díla (odstavec 2).

Z uvedeného vyplývá, že objednatel není povinen zaplatit zhotoviteli jinou než ve smlouvě dohodnutou cenu díla (případně cenu určenou způsobem stanoveným ve smlouvě), nejde-li o snížení či zvýšení ceny díla za podmínek vymezených v ustanovení § 549 obch. zák. Provede-li proto zhotovitel práce nad sjednaný rozsah díla a nejsou-li dány podmínky dle § 549 obch. zák. pro vznik povinnosti objednatele zaplatit zhotoviteli cenu přiměřeně zvýšenou, nemůže zhotovitel hodnotu takových víceprací požadovat z titulu bezdůvodného obohacení, neboť v takovém případě se nenaplní žádná ze skutkových podstat bezdůvodného obohacení upravených v § 451 a 454 obč. zák.

V takovém případě totiž nejde o plnění bez právního důvodu, ale o plnění na základě smlouvy o dílo, u něhož nebyly splněny podmínky pro úhradu těchto prací (shodně srov. rozsudek Nejvyššího soudu z 27. 6. 2007, sp. zn. 32 Odo 1043/2005). Z tohoto pohledu však odvolací soud otázku bezdůvodného obohacení neposuzoval. Lze tedy uzavřít, že ani právní posouzení odvolacího soudu o vzniku bezdůvodného obohacení na straně žalovaných na úkor žalobkyně není správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl i v této otázce naplněn.

Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadený rozsudek odvolacího soudu v měnícím výroku ve věci samé (a ve všech souvisejících výrocích o nákladech za řízení před soudy obou stupňů) zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř.) a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.). S ohledem na důvody, pro které bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno, se již dovolací soud nemusel zabývat ostatními dovolacími námitkami, které budou mít dovolatelé možnost uplatit v dalším řízení.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)